

Onderduik bij Kees en Greet Vermeulen, Julianalaan 5 (tijdens WO II Louise de Colignylaan 5)

Salomon (Bob) van Straten, To van Straten de Wolf en zoontje Samuel (Dick)

Izaak (Sjaak) de Wolf en Nettie de Wolf-van Straten

Mariana (Jannie) de Wolf, tweelingzus van To

Philip Groen en zijn vrouw Suze Groen-Pekel

Maurits Groen, broer van Philip

Dhr en mvr Mok en hun zoontje Jacky

Kees Vermeulen, een ex-marineman en zijn vrouw Greet hadden een pension op Julianalaan 5 Soestdijk.

Kees kende Toon de Kam, die als chef expeditie werkte bij 'De Tijdgeest', een grote woninginrichting-zaak aan de Bilderdijkstraat in Amsterdam. Daar werkten veel Joodse jonge mannen en meisjes. Toen de situatie voor de Joden nijpend werd, gingen ze op zoek naar onderduikadressen en vroegen ook Toon of hij een adres wist.

Bob (Salomon) van Straten was een van die joodse mensen. Zijn latere zwager en medeonderduiker Sjaak de Wolf (Rotterdam 1917) vertelde hierover:

“Toen we eenmaal uit alle macht op zoek gingen naar een onderduikadres, bleek dat vrijwel niet te vinden. Naaste vrienden en kennissen bij wie wij het eerst aanklopten, waren soms wel van goede wil, maar doodsbang om je te verbergen, vooral als ze een gezin met kinderen hadden. Op hulp aan en verbergen van Joden stond deportatie naar een concentratiekamp. Die boodschap werd dag in dag uit op de radio uitgezonden en stond ook vermeld op aanplakbiljetten overal in de grote steden. Het grote Joodse centrum van Amsterdam, veranderde in een getto.”

Sjaak de Wolf

Toon de Kam vroeg Kees Vermeulen of hij in zijn pension Joodse onderduikers kon opnemen. Zijn vrouw Greet hakte de knoop door en zo kwam een grote groep Joden in het pension aan de Julianalaan 5 in Soest terecht.

Sjaak: "Ik dacht in mijn onnozelheid dat de oorlog over een paar maanden afgelopen zou zijn. Wij kwamen overeen dat we 45 gulden per persoon per maand "bewaargeld" zouden betalen, exclusief eten en drinken. Ik bezat zo'n 4 á 5 duizend gulden en daar moest ik het voor drie personen mee doen. Omdat het tóch gauw afgelopen zou zijn, dacht ik: vooruit dan maar. Ik kon toen niet vermoeden dat het bijna 3 jaar zou duren."

Via het huis van Marie Vermeulen, de dochter van Kees in de Amsterdamse Helmerstraat werden ze met een bestelwagen naar Soestdijk gesmokkeld. Een groot deel van de familie Van Straten en De Wolf had zich samen met andere onderduikers, in het pension verzameld waar ze inmiddels met 15 man (volgens Sjaak) verbleven.

In april van 1943 kwam het bevel van de Duitsers dat alle voormalige krijgsgevangenen, dus ook Kees Vermeulen, zich moesten melden. Dit betekende dat hij zelf moest onderduiken en dat het adres niet meer veilig was.

De ouders van Kees Vermeulen, die een wasserij hadden in de van Spilbergenstraat in Amsterdam, boden aan om een aantal van de onderduikers over te nemen.

De familie Groen dook elders onder. Dick, het zoontje van Bob en To van Straten werd in Baarn ondergebracht bij de familie Gaarenstroom.

Een deel van de onderduikers ging met de trein vanuit Soestdijk naar Amsterdam. Voor Sjaak leek dit te gevaarlijk aangezien hij er uitgesproken Joods uitzag. Hij werd in een wasmand in een vrachtwagentje gezet. Sjaak behandelde zijn haar met waterstofperoxide. Zijn haar werd echter rood in plaats van blond waardoor hij alleen maar meer opviel.

"Ik wurmde mij zo goed en zo kwaad als het ging in de wasmand, waarna deze in de auto werd gezet. In de Van Spilbergenstraat aangekomen werd ik daar in de wasmand naar binnen gedragen. Dat viel niet op, want het betrof immers een wasserijtje. Toen ik uit de mand stapte was dat voor de aanwezigen natuurlijk een indrukwekkend schouwspel, niet in de laatste plaats door mijn rode haren."

In de tekst van YadVashem over Gaarenstroom staat ook vermeld dat begin 1944 mrs de Wolf en haar baby bij de familie onderdoken in Baarn. Dat was Jannie de Wolf, die tijdens de onderduik in de van Spilbergenstraat zwanger was geraakt van een medeonderduiker.

In januari 1945 zijn ook Bob en To naar de Gaarenstrooms in Baarn gegaan.

Het gezin Mok heeft de oorlog niet overleefd. Alle anderen wel.

Bronnen

Harvey van Straten (geboren september 1945 in Baarn)

Documentaire: Verborgen bij Vermeulen, Hans Polak, Vara 2004

<https://ondergedokenalsannefrank.nl/app/wolf.html> over Sjaak de Wolf

<https://collections.yadvashem.org/en/righteous/4043178>

<https://www.joodsmonumentbaarn.nl/film>

<https://arolsen-archives.org>